EUROPAS VOKSENDE ENERGIBEHOV

Blandt de mange faktorer, som betinger opretholdelsen af produktion og levestandard i det moderne samfund, er tilførslen af de fornødne mængder ikke-menneskelig *energi* en af de mest betydningsfulde. I dag udgør menneskelig arbejdskraft kun omkring 1 pct. af den samlede energimængde, der anvendes i verden. Den gennemsnitlige indkomst i hvert land er snævert forbundet med energiforbruget pr. indbygger, og produktiviteten er i meget høj grad afhængig af det antal hestekræfter, som arbejdskraften kan disponere over. Den voksende industri- og landbrugsproduktion, den stadigt intensivere trafik såvel som mekaniseringen af en stigende del af det huslige arbejde medfører derfor en vedblivende vækst i efterspørgselen efter energi.

Et slående udtryk for energiforbrugets forøgelse og dets *sammenhæng med den økonomiske aktivitet* får man ved at betragte omstående diagram over tilvæksterne i verdens produktion af energi i udvalgte perioder inden for tidsrummet 1860–1953. Som man ser blev produktionen rundt regnet 10-doblet op til 1. verdenskrig, hvilket svarer til en gennemsnitlig årlig tilvækstsats på henved 5 pct. Efter et fald under krigen tog stigningen atter fart i 1920'erne omend i lidt langsommere tempo, hvorpå verdensdepressionen i de første år af 1930'erne medførte en fornyet nedgang. Aktivitetsfremgangen fra 1933 ledsagedes af stærk vækst i energiproduktionen; denne aflostes af stagnation under 2. verdenskrig, men efter 1945 er produktionen igen steget med omkring 5 pct. pr. år.

På denne baggrund synes det åbenbart, at et land, der ønsker at forbedre sin levestandard, må sikre en stadig tilvækst i sin forsyning med energi. I erkendelse af disse problemers store betydning nedsatte den europæiske samarbejdsorganisation O.E.E.C. i 1955 en *kommission* til at gennemdrøfte de spørgsmål, der rejser sig for Vesteuropa i denne sammenhæng, og stille forslag om foranstaltninger, der kan tjene til at sikre medlemslandenes forsyninger fremover. Kommissionen afgav betænkning[1]) i maj i år, og nærværende artikel er i hovedsagen et referat af indholdet.

Endnu i 1927 var Vesteuropa taget som helhed nettoeksportør af energi; men siden er den vesteuropæiske kulproduktion faldet, samtidig med at energiforbruget er steget – navnlig i form af øget anvendelse af importeret olie. Vesteuropa har derfor nu et betydeligt *underskud* på sin energibalance, og hvis udviklingen i den økonomiske aktivitet på længere sigt fortsat går i stigende retning, må man regne med stadig vækst i gabet mellem produktion og forbrug. Siden 1945 er energiforbruget vokset med gennemsnitlig 4.8 pct. årlig, og selv om denne forøgelse i nogen grad er påvirket af genopbygningsbehovet, er der næppe grund til at vente nogen væsentlig afsvækkelse i stigningstempoet på længere sigt. Kravene om forbedret levestandard og behovet for stigende produktivitet som forudsætning for bevarelse af Vesteuropas økonomiske stilling sammenlignet med den øvrige verden vil simpelthen nødvendiggøre fortsat vækst i forbruget.

Følgende tabel viser udviklingen i Vesteuropas energiforbrug i årene 1948–55 og forskydningerne i den måde, hvorpå dette forbrug er blevet dækket.

Man bemærker først og fremmest at *forbruget er forøget med næsten 40 pct.* i periodens løb, en stigning, der dog ikke har været jævn, men afbrydes af stagnation i årene 1952 og 1953, da den økonomiske aktivitet dæmpedes efter Koreahøjkonjunkturen. Nok så vigtigt i denne

[1] »Europe's Growing Needs of Energy. How Can They be Met?« Udgivet af O. E. E. C., maj 1956.

Tabel 1.

Vesteuropas energiforbrug 1948–55

(mill. tons kul eller tilsvarende energimængde).

	Stenkul prod.	Stenkul imp.	Brunkul prod.	Vandkr. prod.	Råolie og naturgas prod.	Råolie og naturgas imp.	I alt	Heraf imp.	
	mill. tons								pct.
1948	398.6	16.5	22.9	34.2	3.5	50.9	526.6	67.4	12.8
1949	432.2	8.2	25.1	33.1	4.8	57.7	561.1	65.9	11.7
1950	441.6	2.6	25.9	39.7	6.2	67.2	583.2	69.8	12.0
1951	463.5	31.1	28.6	45.5	8.3	77.0	654.0	108.1	16.5
1952	475.0	12.9	28.9	48.2	10.6	80.1	655.7	93.0	14.2
1953	471.1	7.0	29.2	49.0	12.8	89.6	658.7	96.6	14.7
1954	475.7	8.1	30.5	53.5	15.3	103.0	686.1	111.1	16.2
1955	478.0	33.0	31.0	57.0	18.0	113.0	730.0	146.0	20.0

Omregningen til fælles mål er sket ved at sætte 1 kg stenkul = $3^1/_2$ kg brunkul = 0,75 m^3 naturgas = $^2/_3$ kg olieprodukter = $^5/_7$ kg råolie = 2,5 kwh elektricitet. Prod. angiver, at det pågældende kvantum er produceret i Vesteuropa, imp., at det er indført udefra.

Tallene for 1955 er anslåede.

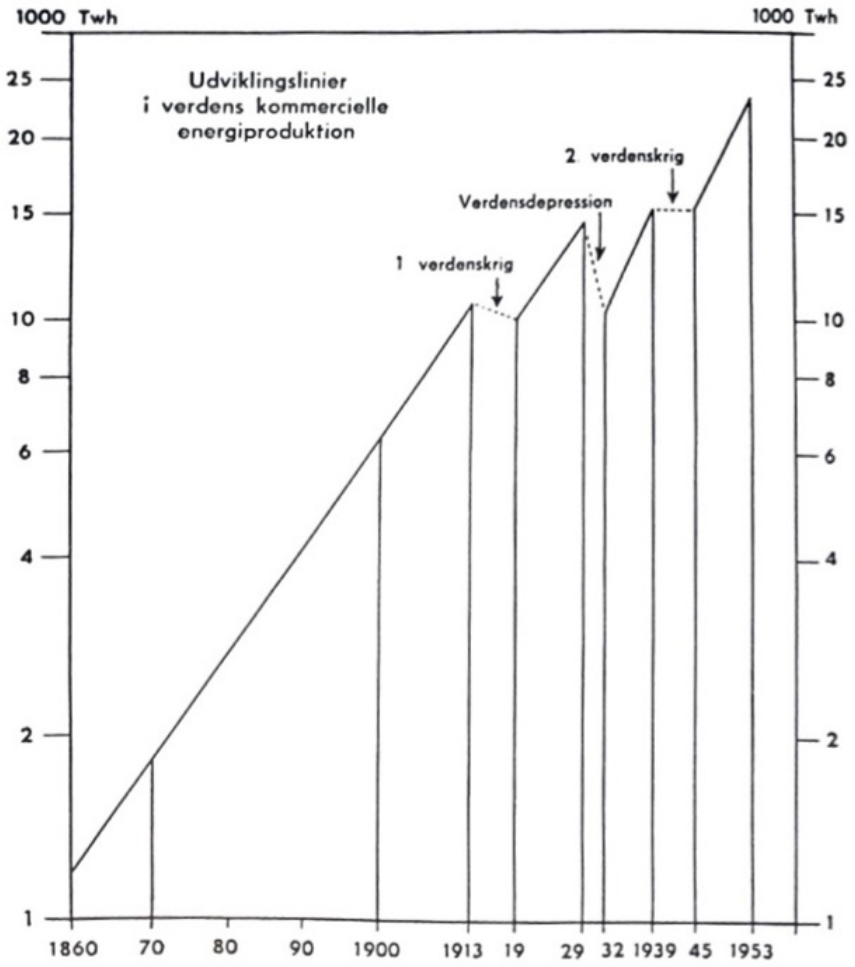
sammenhæng er det dog at notere, at *Vesteuropas egen produktion ikke har kunnet holde trit* med denne udvikling, hvilket har bevirket, at de importerede mængder er blevet mere end fordoblet, således at de nu dækker en femtedel af totalforbruget mod kun en ottendedel i periodens første år. Det er navnlig stenkulsproduktionen, der ikke har kunnet følge med, idet den kun er øget med 20 pct. Derimod er vandkraftproduktionen vokset med to trediedele, og Vesteuropas egen produktion af råolie og naturgas er endog mere end femdoblet; dens absolutte størrelse er dog stadig for ringe til at have nogen afgørende betydning for forsyningen.

Gabet mellem forbrug og egen produktion er blevet udfyldt ved øget import af stenkul og – navnlig – råolie og produkter heraf. Som det vil ses, er oliens samlede bidrag til dækning af energibehovet steget fra ca. 10 til ca. 18 pct. i løbet af den betragtede periode; dette er en følge af, at den tekniske udvikling har ført til, at olieprodukter på stadig flere områder er blevet kullene overlegne som energikilde, selv ved de hidtil gældende prisrelationer mellem de to produkter; men hertil kommer yderligere en ikke uvæsentlig stigning i kulpriserne sammenlignet med olieproduk-

ternes priser. Medens olieimporten har været ret jævnt stigende, er importen af stenkul stærkt varierende; i 1947 – året før tabellens begyndelse – var stenkulsimporten oppe på 39 mill. tons, og der er således ikke tale om nogen forøgelse af importen fra 1947 til 1955. De betydelige fluktuationer kan formentlig tages som udtryk for, at import af kul er den udvej, man sidst tager tilflugt til, når andre kilder er utilstrækkelige, og som man først forlader, når behovet stiger mindre end forsyningsmulighederne fra andet hold.

Det fremtidige forbrug.

Kommissionen har på forskellige måder søgt at danne sig et *skøn over det fremtidige energiforbrug*, dels i 1960, dels i 1975. For det første har man foretaget en beregning over bruttonationalproduktets udvikling, hvorved der er set bort fra muligheden af større væbnede konflikter, ligesom der er regnet med fortsat opretholdelse af det nuværende høje beskæftigelsesniveau; desuden er der taget hensyn til befolkningstilvæksten og til sandsynlige ændringer i arbejdstid og produktivitet. Et heraf uafhængigt skøn er baseret på en projicering ud i fremtiden af de hidtidige udviklingslinier

Kilde: »Europe's Growing Needs of Energy. How can They be Met?«. Her gengivet i formindsket målestok.

Energiproduktionen fra alle kilder er omregnet til et fælles mål, svarende til 1 Twh. elektricitet (Twh = 1 milld. kwh).

Målestokken på den lodrette akse er logaritmisk, hvilket indebærer, at den relative stigning kan aflæses direkte af kurvernes hældning; jo stejlere hældning, des stærkere relativ ændring.

for efterspørgselen fra de vigtigste industrigrene, såvel som fra husholdningerne. Endvidere har man arbejdet med en sammenlægning af de enkelte landes skøn over deres egen fremtidige efterspørgselsudvikling, og endelig har man indhentet udtalelser fra en række store olieselskaber. Disse skøn giver i det store og hele ret overensstemmende resultater, og kommissionen anslår på grundlag heraf, at forbruget i 1960 vil svare til 840 mill. tons kul (med en fejlmargin på 20 mill. tons til hver side). For 1975 er skønnet nødvendigvis usikrere; her regnes med 1200 mill. tons kul (± 100 mill.). Dette betegner stigninger på henholdsvis 12–18 pct. og 50–80 pct. i forhold til 1955.

De nuværende udsigter for vesteuropæisk produktion.

Sådanne stærke stigninger i det forventede forbrug rejser naturligvis spørgsmålet om, hvorledes behovet kan dækkes, og kommissionen har først beskæftiget sig med mulighederne for en udvidet vesteuropæisk produktion, således som disse tegner sig på grundlag af de for øjeblikket *foreliggende investeringsprogrammer og skøn over udviklingen.* Resultatet af disse skøn er resumeret i tabel 2.

Tabel 2.

Vesteuropas fremtidige energiproduktion.
(mill. tons kul eller tilsvarende energimængde)

	1955	1960	1975
Stenkul	478	500	520
Brunkul	31	35	35
Vandkraft	57	75	130
Råolie	13	25	50
Naturgas	5	10	20
Prod. i alt	584	645	755
Forbrug	730	840	1200
Forbrug ÷ prod.	146	195	445
do. i pct. af forbrug	20	23	37

Også på dette område er der tale om betragtelige stigninger, men dog forholdsvis mindre end for forbrugets vedkommende. Følgen er, at der må regnes med en *tredobling af* »*gabet*« mellem forbrug og egen produktion og en stigning af dette »gabs« relative betydning fra omkring een til næsten to femtedele af forbruget (jvf. tabellens sidste linier). I 1955 kostede importen af stenkul og olie ca. 1,9 milld. $, og med de nuværende priser (og en vis forskydning i retning af relativt større olieimport) vil de tilsvarende tal i 1960 og 1975 blive henholdsvis 2.5 og 5.0 milld. $ (hvilket godt og vel svarer til hele Danmarks årlige bruttonationalprodukt). Ydermere må der formentlig påregnes en forholdsmæssig stærkere stigning i kul- og oliepriserne end i prisniveauet i almindelighed.

Disse tal giver et tydeligt indtryk af den belastning af Vesteuropas betalingsbalance, som importen af energi vil komme til at betyde. (I denne forbindelse bør det dog understreges, at hvis denne belastning tenderer mod at blive så stor, at den økonomiske aktivitet må dæmpes, vil energiforbruget og dermed importbehovet gå tilsvarende ned, hvorved grundlaget for de anførte beregninger bryder sammen). Hertil kommer, at der er betydelig risiko forbundet med at blive stærkt afhængig af import, navnlig når denne i form af olie for en overvejende del må komme fra et ret begrænset område nemlig det mellemste Østen. Alene transporten af olie fra disse lande vil rejse store problemer.

Kommissionen går derfor stærkt ind for, at de vesteuropæiske lande skal bestræbe sig for at udvide deres egen produktion betydeligt mere end i øjeblikket planlagt, såvel som for at de til rådighed stående energimængder bør søges udnyttet mere intensivt, end tilfældet er i dag.

Mulighederne for større produktionsudvidelse.

Forinden kommissionen går nærmere ind på en diskussion af mulighederne for øget produktion af de mere traditionelle former for energi, gør den kort op med den udbredte misforståelse, at *atomenergien* i løbet af få år vil overflødiggøre anvendelse af energi i andre former. England, der er det eneste land, for hvilket der foreligger mere præcise langtidsplaner med hensyn til atomenergiens udnyttelse, påregnes i 1975 at ville komme op på en produktion svarende til ca. 40 mill tons kul, og kommissionen anslår løseligt, at der i de øvrige vesteuropæiske lande vil blive tale om en produktion af samme størrelsesorden. Holder disse skøn stik, vil atomenergien med andre ord i 1975 kun dække 6–8 pct. af Vesteuropas samlede energibehov. Det bør iøvrigt bemærkes, at de fornødne råstoffer til fremstilling af atomenergi forudsættes helt igennem at blive tilvejebragt ved import. I det lange løb vil atomenergien også efter kommissionens opfattelse komme til at spille en langt større rolle, men det hindrer ikke, at der stadig – og da navnlig i de første årtier – vil være brug for øget energiforsyning fra andre kilder.

I denne henseende kommer *stenkulsproduktionen* først i søgelyset. Som det fremgår af det foregående, er stenkul, produceret i Vesteuropa, stadig langt den vigtigste kilde til områdets forsyning med energi, idet dette produkt i 1955 leverede 65 pct. af forbruget; men denne andel er gået ned fra 75 pct. i 1948. Kommissionen mener, at årsagen til kulindustriens aftagende betydning dels må søges i den omtalte overvurdering af atomenergiens betydning, dels i den omstændighed, at vilkårene for langfristede investeringer under

depressionen i 1930'erne såvel som i krigsårene var yderst ugunstige.

Kulproduktion kræver i udpræget grad, at der træffes meget *langfristede dispositioner*. Kulminer har en begrænset levetid, og efterhånden som de bliver ældre, må kullene transporteres over længere distancer, hvilket medfører beslaglæggelse af større mængder produktionsfaktorer og øgede omkostninger. Åbningen af en ny mine kræver på den anden side 8–10 år, og arbejdet hermed nødvendiggør anvendelse af minearbejdere, som ellers kunne have arbejdet ved selve kulbrydningen. Sikring af den *tilstrækkelige arbejdskrafts tilstedeværelse* er det andet hovedproblem. Minearbejdet er højt specialiseret og forudsætter lang tids træning. Det må derfor undgås, at arbejderne selv i dårlige tider går over i anden beskæftigelse, ligesom det kan blive nødvendigt at lade arbejderne være beskæftiget i ældre miner, der arbejder med høje omkostninger, for at de kan være til stede, når nye miner åbnes.

Trods forbedrede sikkerhedsforanstaltninger i minerne og gunstigere beskæftigelsesvilkår (lønninger, ferie, boligforhold) har kulindustrien i de fleste lande i de senere år *ikke kunnet fastholde sin arbejdskraft*, til dels på grund af, at den høje beskæftigelsesgrad, der i almindelighed har rådet, har skabt mere tiltrækkende beskæftigelsesmuligheder i andre erhverv. Hertil kommer usikkerhed med hensyn til beskæftigelsens stabilitet, hvilket i nogen grad beror på de dårlige erfaringer fra 1930'erne, samt vanskelighederne ved at overflytte arbejdskraft fra ældre, dyrt arbejdende miner til nyåbnede miner, beliggende i andre distrikter. Kommissionen anbefaler derfor yderligere forbedring af beskæftigelsesvilkårene, mekanisering og rationalisering, der både tjener til at hæve produktiviteten og formindske arbejdsrisikoen, samt – ikke mindst – at frygten for arbejdsløshed fjernes ved, at det bliver fastslået, at kulindustrien tværtimod at aftage i betydning må være en ekspanderende industri i fremtidens Vesteuropa. Der peges også på muligheden for anvendelse af fremmed arbejdskraft i de lande, der har vanskeligt ved selv at tilvejebringe det fornødne antal arbejdere, og det nævnes, at 65 pct. af undergrundsarbejderne i Belgien i dag er udlændinge. I England er lignende eksperimenter som bekendt stødt på modstand fra arbejderside, i hvilken forbindelse det kan nævnes, at den internationale fagforeningsorganisation forbereder nedsættelse af et udvalg, der skal drøfte de indvendinger, der er rejst mod benyttelsen af fremmed arbejdskraft i minerne.

I tilslutning til anbefalingen af langtidsinvesteringer i kulindustrien drager kommissionen også *prisspørgsmålet* ind i overvejelserne. Fra 1938 til 1954 er kulpriserne gennemgående steget dobbelt så stærkt som leveomkostningerne, og det er derfor ikke uforståeligt, at regeringerne ofte har grebet regulerende ind ved fastsættelse af maksimalpriser. Kommissionen fremhæver imidlertid på den anden side, at prisernes højde er af afgørende betydning for industriens rentabilitet, og at maksimalprisordningerne har gjort det vanskeligere at opsamle midler til øget investering, ligesom reguleringer i det hele taget gør branchen mindre tiltrækkende som objekt for kapitalanbringelse.

Sluttelig drøftes også *stillingen efter 1975*, og det fremhæves, at selv om atomenergien til den tid vil komme til at spille en voksende rolle, vil de mængder kul, der hermed frigøres, med lethed kunne finde anvendelse på andre områder, hvor de ikke kan erstattes af atomenergien. Også i dette længere perspektiv forekommer langtidsinvesteringer i kulindustrien derfor efter kommissionens opfattelse fuldt berettigede.

Kulimport.

Hvad importen af kul angår, regner kommissionen også med en vis stigning, særlig af kul til gas- og koksfremstilling. Da en stærk forøgelse af importen vil kræve væsentlige udvidelser af havne- og transportkapaciteten, anslås importen til højst at ville udgøre 50 mill. tons i 1975. Dette er formentlig et maksimumstal, der kun vil blive nået, hvis kommissionens forslag om udvidet kulproduktion i Vesteuropa ikke bærer frugt.

Olieproduktion og olieimport.

Vesteuropas egen produktion af råolie og naturgas vil efter alt at dømme kun yde et beskedent bidrag til det voksende energibehovs

dækning, omend produktionen i 1975 ventes at ville komme op på et kvantum, der svarer til 70 mill. tons kul eller ca. 6 pct. af det forventede forbrug, mod kun 18 mill. tons eller 2½ pct. i 1955. De påviste reserver af råolie i Vesteuropa andrager kun 133 mill. tons eller omkring *1 pct. af verdens samlede reserver*, og til trods for at arbejdet med at finde nye oliefelter i de sidste år er blevet intensiveret, efter at der flere steder er opdaget lovende kilder, tør man ikke regne med, at der vil blive tale om nogen afgørende vækst i den vesteuropæiske produktion.

Hvis produktionsskønnene i tabel 2 og det ovenfor nævnte skøn med hensyn til kulimporten (50 mill. tons i 1975) holder stik, og hvis der som forudsat ved hjælp af importerede råstoffer til fremstilling af atomenergi kan spares 80 mill. tons kul, skulle importen af råolie og olieprodukter i 1975 komme til at svare til mellem 215 og 415 mill. tons kul, alt efter om man regner med det laveste eller det højeste skøn for forbruget i dette år. I sammenstillingen af de forskellige skøn over tilførslerne har kommissionen nemlig alene regnet med en usikkerhedsmargin for så vidt angår olieimporten, svarende til usikkerhedsmarginen på forbrugsskønnet, medens tallene for alle de øvrige forsyningskilder, herunder både produktion i Vesteuropa og import, fremtræder uden angivelse af muligheder for afvigelser. Selv om dette givetvis ikke skal opfattes derhen, at kommissionen anser disse skøn som absolut sikre, kan det dog formentlig tages som udtryk for, at olieimporten betragtes som den mest smidige form for forsyninger, der kan tjene til at opfange hovedparten af eventuelle udsving i efterspørgslen.

Selv om forbruget kun skulle nå op på en energimængde svarende til 1.100 mill. tons kul (laveste skøn), vil olieimporten efter beregningerne alligevel blive den forsyningskilde, der kommer til at yde det største bidrag til dækning af forbrugsstigningen, nemlig lige ved 100 mill. tons. Skulle forbruget komme helt op på 1.300 mill. tons kul, vil olieimportens bidrag stige til næsten 300 mill. tons. Efter hvad der oplyses i betænkningen, vil der ifølge de store olieselskabers opfattelse ikke opstå vanskeligheder ved at levere disse kvanta. Det fremhæves i denne sammenhæng, at Vesteuropa i dag kun bruger 15 pct. af verdens årlige olieproduktion, omend der er mulighed for en stigning i denne andel til 20 pct. i 1975. Olieselskaberne har dog benyttet lejligheden til at fremhæve, at den store forøgelse af udbudet vil kræve *omfattende investeringer* både ved udvikling af nye oliefelter og i form af oprettelse af nye raffinaderier, udbygning af rørledninger, tankskibsflåde m. v., men at industrien, der i det væsentlige er selvfinancierende, mener at kunne tilvejebringe de fornødne midler, hvis der ikke gribes ind over for den med maksimalpriser eller andre former for regulering.

Forsyningen med elektricitet.

Kommissionen lægger stor vægt på de såkaldte sekundære former for energi, elektricitet, gas og koks, samt olieprodukter, der fremstilles på basis af de primære energiformer, idet denne »forarbejdede« energi giver mulighed for større effektivitet og bedre kan tilpasses til forskellige anvendelser. Disse fordele overvejer langt omkostningerne ved omdannelsen fra primær til »forarbejdet« form. Hertil kommer, at de sekundære energiformer som regel kan fremstilles på grundlag af flere forskellige primærprodukter, hvorved der tilføres energiøkonomien en yderligere grad af smidighed. Elektricitet kan således produceres ved hjælp af kul, olie, vandkraft eller atomenergi.

Elektricitetens vide anvendelsesmuligheder – både til kraft, lys og opvarmning – gør den til en overordentlig vigtig faktor i udviklingen af den moderne økonomi, og Vesteuropas forbrug stiger da også med 7 pct. om året, svarende til en fordobling i løbet af 10 år. Fortsættes denne udvikling i de næste 20 år, vil elektricitetsproduktionen vokse fra 350 til 1400 Twh i 1975. I tabel 3 er vist, hvorledes kommissionen regner med, at denne produktion vil fordele sig mellem forskellige hovedformer for fremstilling.

I øjeblikket udnyttes kun en fjerdedel af de tilgængelige vandkraftressourcer i Vesteuropa, og der regnes med godt og vel en fordobling i perioden indtil 1975. Den resterende del kan endnu ikke ventes at ville blive taget i anvendelse på dette tidspunkt, navnlig på grund af

Tabel 3.

Vesteuropas elektricitetsproduktion.

(Twh)

	1955	1960 skøn	1975 laveste skøn	1975 højeste skøn
På basis af vandkraft.....	140	185	300	350
— atomenergi.....	—	—	200	200
— varmeenergi.....	210	295	550	850
I alt...	350	480	1050	1400

1 Twh = 1 milld. kwh.

de store afstande mellem de eventuelle vandkraftanlæg og forbrugscentrene. Størstedelen af forbrugsforøgelsen frem til 1975 må derfor dækkes ved hjælp af elektricitet produceret på basis af varmeenergi, selv om også atomenergianlæggene til den tid ventes at yde et ikke ubetydeligt bidrag.

Et udvidet samarbejde mellem medlemsstaterne inden for OEEC om den bedst mulige udnyttelse af den tilstedeværende kapacitet for elektricitetsfremstilling anses af kommissionen for yderst lovende, idet sammenknytning af ledningsnettene muliggør en hurtig udveksling af elektricitet landene imellem og dermed gør det lettere og billigere at imødegå topbelastninger, fordi man kan opretholde en fælles reservekapacitet.

Den forventede stærke stigning i produktion og forbrug vil nødvendiggøre betydelige investeringer inden for elektricitetsindustrien. Også på dette område fremhæver kommissionen, at den voksende efterspørgsel skulle tilsikre så god rentabilitet, at den fornødne finansiering relativt let skulle kunne tilvejebringes, undtagen i tilfælde af »overdrevne« prisindgreb fra det offentliges side. Her kan åbenbart kun være tænkt på forholdene i lande, hvor elektricitetsværkerne er på private hænder.

Energiproduktionens stilling i Vesteuropas økonomi.

Betydningen af de foran refererede betragtninger kommer måske klarest frem, når de ses på baggrund af nogle oplysninger om de energiproducerende erhvervs stilling i Vesteuropas økonomi. I 1953 svarede energiproduktionen direkte for *6 pct. af det samlede bruttonationalprodukt* i Vesteuropa; heraf faldt halvdelen på kulproduktion og en trediedel på elektricitetsfremstilling. 1.8 pct. af den samlede aktive befolkning var beskæftiget i de pågældende erhverv. Produktionsværdien pr. arbejder er således særdeles høj, hvilket hænger sammen med det meget store kapitalapparat, der anvendes. I absolutte tal andrager beskæftigelsen 2,3 mill. mand, hvoraf 1,7 mill. ved kulproduktion.

Det må imidlertid bemærkes, at energiproduktionens andel af bruttonationalproduktet ikke giver noget fuldstændigt billede af dens betydning. Dens tilstedeværelse er i vore dage en forudsætning for gennemførelsen af snart sagt enhver form for økonomisk aktivitet.

Omkring en trediedel af nettoudbudet af energi går til husholdningerne, resten til erhvervene (herunder det offentlige). Blandt de vigtigste aftagere er jern- og stålindustrien, der køber 20 pct. af den energimængde, som går til erhvervene. Herefter følger transporterhvervene med 14–15 pct. og den kemiske industri med 14 pct. For samtlige erhverv under eet udgør kobene af energi 15 pct. af deres samlede indkøb af varer og tjenester fra andre erhverv. Men for jern- og stålindustrien er tallet helt oppe på 64 pct., medens man i den øvrige metalindustri finder 49 pct. Dette hænger sammen med, at energien her for en stor

del anvendes som varme. Også hvor energien anvendes i kemiske reaktioner finder man høje tal (50 pct. i den kemiske industri). I den anden ende af skalaen optræder de erhverv, som overvejende anvender energien som drivkraft, tekstilindustri (19 pct.), maskinindustri (6 pct.) og landbrug (9 pct.).

Det kan endelig nævnes, at de samlede bruttoinvesteringer inden for energifremstillingen i 1954 androg ca. 4,5 milld. $, svarende til 18 pct. af de samlede investeringer uden for boligbyggeriet (jvf. foran om den forholdsvis ringe arbejdskraftanvendelse). For perioden 1955–75 anslår kommissionen på grundlag af de foreliggende udviklingstendenser og planer, at investeringerne vil belobe sig til 145 milld. $ regnet i 1955-priser; for året 1974 anslås tallet til 9–10 milld., hvilket udgor 20–22 pct. af de belob, der regnes at stå til rådighed for investering uden for boligsektoren, under den forudsætning, at disse belob stiger i samme forhold som bruttonationalproduktet.

1.–7.1956.
P.W.